

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Tillväxtverket
Box 4044
102 61 Stockholm

Uppdrag till Tillväxtverket att genomföra åtgärder under perioden 2025–2030 inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0 och ändring av uppdraget att genomföra åtgärder under 2020–2025 inom ramen för livsmedelsstrategin

Regeringens beslut

Regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att genomföra nedan angivna åtgärder. Livsmedelsstrategin 2.0 är vägledande för åtgärderna för att livsmedelsstrategins riksdagsbundna mål ska förverkligas (prop. 2016/17:104, bet. 2016/17: MJU23, rskr. 2016/17:338).

De åtgärder som Tillväxtverket ska genomföra inom ramen för uppdraget syftar till att bidra till regeringens målsättning om att stärka lönsamhet och konkurrenskraft i livsmedelskedjan genom att ge företagen goda förutsättningar att öka livsmedelsproduktionen på ett hållbart sätt som motsvarar konsumenternas efterfrågan.

Inom ramen för uppdraget ska följande åtgärder genomföras under perioden 2025–2030.

Ny åtgärd

1. Regionala initiativ inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0

Tillväxtverket ska under 2025 utifrån samordningen av de regionala livsmedelsstrategierna utlysa medel till länsstyrelser samt till regioner och Gotlands kommun (nedan regioner) för att ge dem, om de så efterfrågar, möjlighet att utveckla sina regionala livsmedelsstrategier utifrån Livsmedelsstrategin 2.0.

Tillväxtverket ska under perioden 2026–2030 utlysa medel för regionala tematiska kraftsamlingar utifrån de tre fokusområdena i Livsmedelsstrategin 2.0 ökad robusthet i livsmedelskedjan, exportfrämjande samt svensk kvalitet och gastronomi. Tillväxtverket ska identifiera tematiska områden i dialog med regioner och länsstyrelser. Genom att ett mindre antal regioner och länsstyrelser går före med ett sådant arbete, skapas möjligheter för att sprida kunskap och erfarenheter vidare till andra.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 21 miljoner kronor. Medlen ska utlysas av Tillväxtverket men får även användas för Tillväxtverkets administrationskostnader för åtgärden.

Ändring av pågående åtgärder

Regeringen ändrar uppdragen till Tillväxtverket att genomföra åtgärder under 2020–2025 inom ramen för livsmedelsstrategin (N2019/03240) samt uppdraget att bidra till att förenkla och effektivisera för verksamhetsutövare inom livsmedelskedjan att anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet (N2021/00171) enligt följande.

2. Samordning av den nationella och de regionala livsmedelsstrategierna

Tillväxtverket ska under åren 2025–2030, med Livsmedelsstrategin 2.0 som vägledning, verka för att livsmedelsstrategins mål uppnås genom att främja samverkan mellan aktörer i livsmedelskedjan. Samverkan ska främjas mellan aktörer i så väl näringslivet som med statliga myndigheter, regioner och länsstyrelser. Tillväxtverket ska verka för ett samordnat agerande med former för strukturell samverkan för att uppnå målen i livsmedelsstrategin. Tillväxtverket ska i arbetet tillvarata synergier, erfarenheter, kontaktnät samt pågående dialoger och initiativ som finns inom ramen för livsmedelsstrategin.

Tillväxtverket ska främja samverkan med och mellan Sveriges Kommuner och Regioner, regioner, företag, relevanta branschorganisationer, frivilligorganisationer, universitet och högskolor, Sweden Food Arena samt statliga myndigheter och forskningsfinansiärer.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 9 miljoner kronor.

3. Analyser av den samlade regelgivningen för den samlade livsmedelkedjan

Uppdragstiden ligger fast. Uppdraget ska alltså slutredovisas senast den 28 februari 2026.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 2 miljoner kronor.

4. Förmedla bidrag till Sweden Food Arena

Tillväxtverket ska årligen under perioden 2025–2030 lämna stöd till Sweden Food Arena. Stöd får lämnas i enlighet med förordningen (2018:1500) om stöd för åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 3 miljoner kronor.

5. Förenkling genom utveckling av verksamt.se

Tillväxtverket ska under perioden 2025–2030 verka för förenkling med fokus på hela livsmedelskedjan genom utveckling av verksamt.se, inklusive samverkansprojektet Serverat, i linje med den så kallade värdemodellen. Det vill säga ett gemensamt system för enkla digitala myndighetskontakter som har föreslagits av Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket.

Tillväxtverket ska verka för att realisera värdemodellen för några centrala grenar inom livsmedelskedjan.

Vid genomförandet av åtgärden ska Tillväxtverket inhämta de kunskaper som finns hos Myndigheten för digital förvaltning, för att ta tillvara den kompetens som finns hos den myndigheten. Inom ramen för uppdraget ska Tillväxtverket beakta arbetet med Ena – Sveriges digitala infrastruktur och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösnings-tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012. Kunskap och synpunkter ska även inhämtas från andra berörda myndigheter, till exempel Statens jordbruksverk och Livsmedelsverket, som behöver bidra med bl.a. juridisk kompetens och kompetens rörande strategisk verksamhets-utveckling.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 16 miljoner kronor.

Medel för arbetet får även användas av Tillväxtverket för att medfinansiera andra myndigheters medverkan i arbetet med åtgärden, t.ex. Bolagsverket, för att säkerställa att avsedd nytta kan levereras.

6. Analys av kompetensförsörjningsbehov och genomförandet av åtgärder

Uppdragstiden ligger fast. Uppdraget ska alltså slutredovisas senast den 28 februari 2026.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 4 miljoner kronor.

7. Bidra till att förenkla och effektivisera för verksamhetsutövare inom livsmedelskedjan att anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet

Tillväxtverket ska under perioden 2025–2030 bidra till att processer för att anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet förenklas. Syftet är att förenkla för företag och andra verksamhetsutövare inom livsmedelskedjan att anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken, och på det sättet ge förutsättningar för en effektiv och snabb ärendehandläggning. Vid genomförande av åtgärden ska Tillväxtverket inhämta kunskap och synpunkter från Statens jordbruksverk, Naturvårdsverket och länsstyrelserna.

För åtgärden får Tillväxtverket under 2025 använda högst 5 miljoner kronor.

Medlen får även användas av Tillväxtverket för att medfinansiera andra myndigheters medverkan i arbetet med åtgärden.

Redovisning av uppdraget

För de åtgärder där inte annat framgår ska Tillväxtverket årligen, senast den 28 februari, lämna en delredovisning av uppdragets genomförande och en ekonomisk redovisning per åtgärd till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

En slutredovisning av uppdraget och en ekonomisk redovisning per åtgärd ska lämnas till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 28 februari 2031.

Finansiering av uppdraget

För hela uppdragets genomförande får Tillväxtverket under 2025 använda högst 60 miljoner kronor.

Utgifterna för genomförandet under hela uppdragsperioden ska belasta det, under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, upptagna anslaget 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor, anslagsposten 5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Tillväxtverket. Medel får användas för programanknutna kostnader.

Skälen för regeringens beslut

Den 20 juni 2017 godkände riksdagen regeringens förslag till övergripande mål för livsmedelsstrategin och mål för de tre strategiska områdena Regler och villkor, Konsument och marknad, samt Kunskap och innovation, prop. 2016/17:104 (prop. 2016/17:104 bet. 2016/17:MJU23, rskr. 2016/17:338). Det övergripande målet är:

En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Sedan riksdagens beslut 2017 har mycket förändrats i omvärlden. Stora utmaningar för livsmedelskedjan medför att regeringen bedömer att arbetet med att stärka livsmedelskedjans konkurrenskraft i syfte att öka den svenska livsmedelsproduktionen i enlighet med riksdagens beslut måste intensifieras. Det arbetet beskrivs i Livsmedelsstrategin 2.0.

Regeringen bedömer vidare att det inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0 behövs åtgärder för att nå strategins övergripande mål till år 2030.

Regeringen beräknar att 6 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 1 Regionala initiativ inom ramen för Livsmedelsstrategin 2.0.

Regeringen beräknar att 6 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 2 Samordning av den nationella och de regionala livsmedelsstrategierna.

Regeringen beräknar att 3 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 4 Förmedla bidrag till Sweden Food Arena.

Regeringen beräknar att 4 miljoner kronor årligen under perioden 2026–2030 kommer att avsättas för åtgärd 5 Förenkling genom utveckling av verksamt.se.

Regeringen beräknar att 22 miljoner kronor årligen för perioden 2026–2030 kommer att avsättas för hela uppdraget.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Agnes Völlo

Kopia till

Se *bilagan*

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU och FCK
Utrikesdepartementet/HI och FH
Försvarsdepartementet/ETU
Socialdepartementet/HC
Finansdepartementet/BA, K, KO, SFÖ, OU, DOF, SI, S1, S2, FPM och B
Utbildningsdepartementet/UH, F och GV
Klimat- och näringslivsdepartementet/CKS, Nm, NIM, E och KL
Kulturdepartementet/KKM
Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/DL, FJR, RUL, SMF och SPN
Riksdagen, miljö- och jordbruksutskottet
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Kammarkollegiet
Kungl. Skogs- och lantbruksakademien
Kungl. Tekniska högskolan
Linköpings universitet
Livsmedelsverket
länsstyrelserna
Sametinget
Statens jordbruksverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Sveriges lantbruksuniversitet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet
Verket för innovationssystem
Örebro universitet
Gotlands kommun
Mjölby kommun

Mörbylånga kommun
Sotenäs kommun
regionerna
Agtech 2030
Albaeco
Arla Foods AB
Axfood AB
Axfoundation
BalticWaters
Blå mat – centrum för framtidens sjömat
Cancerfonden
De Recirkulerande Vattenbrukarna Sverige
Dietisternas Riksförbund
Djurens rätt
Eldrimner
Ekologiska Lantbrukarna
Ekologiska Lantbrukarna Sörmland
Fiskbranschens Riksförbund
Fiskekommunerna
Förbundet Sveriges Småbrukare
Gröna arbetsgivare
Gård & Djurhälsan Sverige AB
Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation
Helios Nordic Energy AB
Hjärt-Lungfonden
Hushållningssällskapens Förbund
Hållbarhetsinitiativet
ICA Gruppen AB
Innovatum Science Park
Invest in Norrbotten
Industriella UtvecklingsCentra
IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Kooperativa Förbundet
Kost och näring
KRAV
Kött- och Charkföretagen
Lantbrukarnas Riksförbund
Lantmännen
Livsmedelsakademin

Livsmedelsarbetareförbundet
Livsmedelsföretagen
Lokal Utveckling Sverige
LRF Södermanland
Macklean
Matfiskodlarna i Sverige AB
MatVärden
Nationella kommittén för livsmedelsforskning
Naturskyddsföreningen
NOrdBruk
Odling i balans
Orkla Foods Sverige AB
Pugerups Gård
Ragn-Sells Recycling AB
Ramnered Lantbruk
Re:Meat Foods
RISE Research Institutes of Sweden AB
Rudenstams Bär & Frukt AB
Rösängs Lantbruk AB
SLU Grogrund
Stiftelsen ett högre medvetet medvetande
Stiftelsen Lantbruksforskning
Sunnansjö Gård AB
Svensk Dagligvaruhandel
Svensk fiskodling AB
Svensk Fågel
Svensk Mjök AB
Svensk Torv
Svenska Fåravelsförbundet
Svenskt Vatten
Svenskt vattenbruk och sjömat
Svenskt Växtskydd
Sveriges export- och investeringsråd
Sveriges Fiskares Producentorganisation
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare
Sveriges Gårdsmejerister
Sveriges Jordägareförbund
Sveriges Kaninproducenter
Sveriges Konsumenter

Sveriges Utsädesförening
Svinesundskommittén
Sweden Food Arena
Sweden Foodtech AB
Swedish Pelagic Federation
Torfolk Gård AB
Visita
V.S. Visit Sweden AB
Vreta Kluster AB
Världsnaturfonden
Växtbaserat Sverige
World Animal Protection Sverige
Yara AB